

FICHE - BOOMSPIEGELS

Bij het planten van een boom kijken we vaak in de eerste plaats naar de zichtbare stam en de kroon. Maar het ondergrondse deel van een boom, de wortelzone, is minstens zo belangrijk. Vandaar het belang van een goed ingerichte boomspiegel. Dit is het oppervlak rondom de voet van de stam waarlangs de wortels van de boom in contact staat met water en lucht.

Een goed ingerichte boomspiegel is essentieel voor elke boom, maar nog het meest voor bomen die te midden van verharding staan. Voor deze bomen is de boomspiegel namelijk de enige plaats waarlangs water en lucht direct toegang hebben tot hun wortels. Bij een verdichte, te hard samengedrukte boomspiegel, raken water en lucht minder vlot tot bij de wortelzone van de boom, met alle nadelige gevolgen van dien.

3 veel voorkomende problemen bij boomspiegels:

1. Verharding tot tegen de stam of te kleine uitsparing in de verharding

Als er geen ondergrondse groeiconstructie is voorzien, is er onvoldoende ruimte voor het ondergrondse deel van de boom. De boom krijgt niet genoeg water, lucht en voeding en zal daardoor sneller afsterven.

Bovendien brengt de verharding nog een aantal problemen met zich mee:

- Ze verhindert de diktegroei;
- De wortels drukken de verharding omhoog;
- Er is geen meerwaarde voor de biodiversiteit;
- Het hemelwater kan moeilijker in de bodem infiltreren.

2. Parkeren op boomspiegels

Het gewicht van de wagen drukt de bodem van de boomspiegel samen. Dit is zeer nadelig voor bomen omdat de aanvoer van zuurstof en de infiltratie van hemelwater hierdoor worden beperkt.

3. Verkeerde beplanting

Verkeerd gekozen planten in de boomspiegel zorgen voor ongewenste kruiden en meer onderhoud.

Ruimte voor de boomspiegel

In theorie is de breedte van de wortel van een boom gelijk aan de breedte van de kroon plus 2 meter. Om de boom alle kansen te geven verhard je deze zone dan ook beter niet. Optimaal is om bomen een geschikte standplaats te geven waarbij de boomspiegel onverhard blijft.

Uiteraard is het niet altijd mogelijk om dergelijke grote zones vrij te houden van verharding. Probeer daarom waar mogelijk de onverharde zone waar je een boom in plant zo groot mogelijk te houden, minstens 4 vierkante meter.

Boomspiegel beplanten

De boomspiegel kan je aanplanten met vaste planten en bodembedekkers of inzaaien met een bloemen- of gazonmengsel. Tip: plant voor- en najaarsbollen in de boomspiegel om vroeg in het voorjaar en laat in het najaar meer kleur te geven aan jouw tuin.

Let wel: onder sommige bomen, zoals bijvoorbeeld beuk, vleugelnoot en walnoot, kunnen weinig planten of bloemen groeien. Kies je toch voor deze bomen, laat je dan adviseren over welke planten erbij passen.

Ga bij het beplanten van boomspiegels als volgt te werk:

- Maak de grond rondom de boom los met een hark en let op dat je de boomwortels niet beschadigt;
- Voeg 5 centimeter compost toe, die je onderwerkt in de bovenste laag;
- Plaats vervolgens de planten in de boomspiegel.

- **Combinatie voor een boomspiegel in de schaduw tot halfschaduw**

- *Ajuga reptans* - kruipend zenegroen
- *Allium ursinum* - daslook
- *Anemone nemorosa* - bosanemoon
- *Campanula trachelium* - ruig klokje
- *Carex pendula* - hangende zegge
- *Fragaria vesca* - bosaardbei
- *Galanthus nivalis* - gewoon sneeuwlokje
- *Galium odoratum* - liebevrouwebedstro
- *Geranium robertianum* - robertskruid
- *Hyacinthoides non-scripta* - wilde hyacint
- *Lamium maculatum* - gevlekte dovenetel

- *Luzula sylvestris* - grote veldbies
- *Myosotis sylvatica* - bosvergeet-mij-nietje
- *Narcissus pseudonarcissus* - wilde narcis
- *Ornithogalum umbellatum* - gewone vogelmelk
- *Polypodium vulgare* - eikvaren
- *Pulmonaria officinalis* - gevlekt longkruid
- *Silene dioica* - dagkoekoeksbloem
- *Stachys sylvatica* - bosandoorn
- *Stellaria holostea* - grote muur
- *Vinca minor* - kleine maagdenpalm
- *Viola odorata* - maarts viooltje

- **Combinatie voor een boomspiegel in de zon tot halfschaduw**
 - *Alcea rosea* - stokroos
 - *Achillea millefolium* - duizendblad
 - *Alchemilla mollis* - vrouwenmantel
 - *Anthemis tinctoria* - gele kamille
 - *Calendula officinalis* - goudbloem
 - *Campanula persicifolia* - prachtklokje
 - *Campanula rapunculoides* - akkerklokje
 - *Campanula trachelium* - ruig klokje
 - *Centaurea jacea* - knoopkruid
 - *Clinopodium vulgare* - borstelkrans
 - *Crocus tommasinianus* - boerenkrokus
 - *Crocus vernus* - bonte krokus
 - *Dianthus deltoides* - steenanjer
 - *Geranium pratense* - beemdooievaarsbek
 - *Geranium pyrenaicum* - bermooievaarsbek
 - *Helianthus annuus* - zonnebloem
 - *Knautia arvensis* - beemdkroon
 - *Lamium maculatum* - gevlekte dovenetel
 - *Leontodon hispidus* - ruige leeuwentand
 - *Leucanthemum vulgare* - gewone margriet
 - *Linaria vulgaris* - vlasbekje
 - *Malva moschata* - muskuskaasjeskruid
 - *Muscari botryoides* - blauwe druifje
 - *Origanum vulgare* - wilde marjolein
 - *Prunella vulgaris* - gewone brunel
 - *Rosmarinus officinalis* - rozemarijn
 - *Salvia officinalis* - salie
 - *Scabiosa columbaria* - duifkruid
 - *Silene nutans* - nachtsilene
 - *Solidago virgaurea* - echte guldenroede

- Stachys officinalis - betonie
- Stachys sylvatica - bosandoorn
- Tanacetum vulgare - boerenwormkruid
- Teucrium chamaedris - echte gamander
- Teucrium scorodonia - valse salie
- Thymus pulegioides - grote tijm
- Verbascum nigrum - zwarte toorts
- Verbascum thapsus - koningskaars
- Veronica longifolia - lange ereprijs

- **Boomspiegel met bloemenmengsel of klaver**

Je kan boomspiegels inzaaien met klaver of een extensief laag bloemenmengsel dat je slechts enkele keren per jaar moet maaien. Als je kiest voor een bloemenmengsel, ga dan meteen voor een mengsel met drachtplanten voor bijen. Zo verhoog je de biodiversiteit in de straat!

Tip: koop je bloemenmengsels bij een firma die gespecialiseerd is in zaden voor bloemrijke graslanden.

- **Boomspiegel met gazon en voor- en najaarsbollen**

Je kan boomspiegels ook inzaaien met een gazonmengsel. Kies voor een traaggroeiend mengsel, zodat je minder moet maaien. Een traditioneel kortgehouden gazon heeft gemiddeld achttien maai beurten per jaar nodig, terwijl een traaggroeiende gazon toekomt met acht maai beurten per jaar.

Plant genoeg voor- en najaarsbollen in het gazon. Dit geeft kleur in de tuin en de bloemen trekken wilde bijen aan.

Pas op dat je de schors van de bomen tijdens het maaien niet beschadigt.

Foto's: © Wim Collet